

Debreceni Ítéltábla
Bf.II.213/2025/20.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. november 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta következő

í t é l e t e t:

Az előre kitervelten elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt Terhelt1 vádlott ellen indult büntető ügyben a Debreceni Törvényszék 2025. február 12. napján kihirdetett 25.B.89/2024/46. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét a Btk.160.§ (1) bekezdése szerinti emberölés büntette kísérletének minősíti.

A szabadságvesztés és a mellékbüntetés tartamát egyaránt 6 (hat) évre enyhíti.

A lefoglalás megszüntetésével és kiadással érintett bűnjelek kapcsán tájékoztatja azok átvételére jogosultakat, ha a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszik át, akkor azok az állam tulajdonába kerülnek.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítani rendeli.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a 2025. február 12. napján kihirdetett 25.B.89/2024/46. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat emberölés büntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 8 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, kimondta, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámította, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költségek megfizetésére kötelezte a vádlottat.

[2] Az ítélet ellen annak kihirdetését követően Terhelt1 vádlott és védője eltérő jogi minősítés, valamint enyhítés érdekében, míg a törvényben biztosított határidőn belül az ügyész a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében fellebbezett.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.117/2024/12. számú átiratában az ügyészi fellebbezést annak helyes indokai alapján fenntartotta, míg a vádlott és védő eltérő jogi minősítés megállapítását célzó, valamint enyhítés végett bejelentett fellebbezését nem tartotta alaposnak.

[4] A Debreceni Törvényszék a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek betartásával folytatta le az eljárást, így ez – az ügyészi álláspont szerint – az érdemi felülbírálatot nem zárta ki. A vádlott ténybeli beismerő vallomását alátámasztották a meghallgatott tanúk vallomásai és az eljárás egyéb bizonyítékai, melyeket az elsőfokú bíróság gondosan számba vett, mérlegelt, és indokolási kötelezettségét is teljesítve megalapozott tényállást rögzített. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását az abban rejlő elírások, illetve helytelen mondatszerkesztési hibák miatt ugyanakkor szükséges pontosítani, illetve helyesbíteni [27], [88], [120] és [128] bekezdéseiben. Megalapozott a bűncselekmény jogi minősítése is. Az elsőfokú bíróság a vádirati tényállásban foglaltakkal egyezően állapította meg azokat a tényállási elemeket, amelyek az előre kiterveltség, mint minősítő körülmény megállapításához vezettek. Részletes indokolást adott az ítélet arra nézve is, hogy a vádlott cselekménye miért nem minősülhet kizárólag testi sértés büntettének, miért látta megállapíthatónak az ölési szándékot, milyen előzmények és okok vezettek ezek megvalósításához. A vádlott és védőjének ezért az eltérő jogi minősítés érdekében bejelentett fellebbezése nem lehet eredményes a másodfokú eljárásban.

[5] A bűnösségi körülményeket a törvényszék jórészt helytállóan vette számba, azonban további súlyosító körülménynek tekinthető a kitartó szándék, hiszen a vádlott az általa használt kés pengéjének eltörése után is bántalmazta a sértettet, illetve később egy baltát is magához ragadott. Cselekményét csak azt követően fejezte be, amikor tőle a balta is elvételre került. A minősített emberölés büntetvényének kísérlete kiemelt tárgyi súlyú bűncselekmény, melynek a törvényi középértéke 15 év szabadságvesztés büntetés. Az elsőfokú bíróság jóval ezalatt állapította meg a vádlott büntetésének mértékét, melyet többek között az egyéniesítés követelményével indokolt. A hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottsága a bűncselekmény alapesete tekintetében mindenképpen megállapítható. Mindezek miatt a generális és a speciális prevenció követelményeinek fokozottabb érvényesülése érdekében is szigorúbb megítélése indokolt a cselekménynek. Az, hogy a bűncselekmény kísérleti szakban rekedt, csupán a sértett hathatós védekezésének és a cselekmény észlelők közbelépésének volt köszönhető.

[6] Az elsőfokú ítélet járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek. Ilyen körülmények között az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását, az ítélet megváltoztatását, a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés mértékének magasabb tartamban való megállapítását, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[7] A vádlott védője előkészítő iratában fellebbezését a következőkkel indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése során téves végkövetkeztetést vont le a cselekmény jogi minősítését illetően. A részbeni megalapozatlanság a másodfokú eljárás keretében orvosolható, és ezáltal eltérő tényállás és jogi minősítés állapítható meg. Az eljárás során Terhelt1 vádlott következetesen tagadta, hogy a sértett életének kioltására irányult a magatartása. Arra hivatkozott, hogy a bűncselekmény helyszínén a sértett családjától ért provokáció miatt vesztette el önkontrollját, az agresszív fellépése ugyanakkor nem a sértett megölésére irányult. Az ügybe bevont szakértő is hangsúlyozta, hogy a vádlott cselekményében semmi előre felkészültség nem volt, az elhatározás a helyszínen jutott eszébe. A szakértő a vádlottat őszintének, együttműködőnek és hitelesnek írta le. A tárgyaláson szakértő2 orvosszakértő akként nyilatkozott, hogy a vádlott részéről a szúrás nem célzott jellegű volt, a sértett mellkasát el sem érte. Fellebbezésében hivatkozott a 3/2013. Büntető jogegységi határozatra, mely alapján a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz mindig gondos értékelést igényel. Az emberölésnek vannak tipikus elkövetési eszközei, ám azok egymagukban még nem alapozzák meg az ölési szándékra vonható következtetést. A használt eszközt minden esetben össze kell vetni az elkövetés körülményeivel. Az egyébként emberélet kioltására alkalmas eszköz használatakor is meg kell vizsgálni, hogy nincsenek-e olyan tényezők, amely az emberölésre irányuló szándékot kizárják. Az elkövetés körülményeiből és módjából általában megalapozott következtetés vonható az elkövető szándékára. A szúrás, ütés, vágás, döfés esetében jelentősége van az irányítottságnak, és annak is, hogy az elkövető hogyan tartotta az eszközt a használat időpontjában. A nem irányzott, ismétlés nélkül leadott, kapkodva, vaktában, hadonászva végrehajtott szúrás önmagában rendszerint a testi sértés okozására irányuló szándékra utal. A sérülés helye és jellege is következtetési alap lehet. Ugyancsak jelentősége lehet az elkövetéskor fennállott szándék megállapításánál az elkövető kijelentéseinek. Ezek azonban gyakran az elkövetést megelőző veszekedés során, vagyis indulati állapotban hangzanak el. Figyelembe kell venni az elkövető személyiségét, a cselekmény kiváltó okát, motívumát. Abban az esetben, ha az

akaratelhatározás és az elkövetés között alig van időköz (hirtelen kialakult szándék), előfordul, hogy hiányzik a halálos eredmény bekövetkezésének előre látása. A védő álláspontja szerint a fentebb megjelölt jogegységi határozatban megnevezett alanyi és tárgyi körülményeket az első fokon eljáró bíróság nem megfelelően vetette össze az ügyben lefolytatott bizonyítás során beszerzett bizonyítékokkal, ennek eredményeként tévesen minősítette a vádlott magatartását előre kitervelten elkövetett emberölés bűntett kísérletének. Mindezekre figyelemmel indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az eltérő minősítés mellett a kiszabott büntetés enyhítését.

[8] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el. A nyilvános ülésen az ügyész, valamint a védő a fellebbezéseiket, és a fentebb ismertetett beadványukban írt álláspontjukat fenntartották. A védő a büntetés enyhítése mellett érvelve hivatkozott Terhelt1 vádlott büntetlen előéletére, ténybeli beismerésére, a sértett megbocsátására, valamint arra, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[9] Terhelt1 vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában sajnálatát fejezte ki a cselekmény elkövetése miatt, arra hivatkozott, hogy nehéz időszakot élt meg, amikor elveszítette családját, illetve kislányát, ez váltotta ki belőle magatartását. Azt előre nem tervelte ki, nem akart senkit megölni, a kést nem ezért hozta magával. Az egész cselekmény egy provokáció hatására következett be, amit nagyon sajnált.

[10] Az ítéltábla a védelmi perorvoslat hiányára figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok ellenőrzésére, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapításának, a cselekmény jogi minősítésének, a büntetés kiszabásának, az ítélet egyéb rendelkezéseinek, továbbá az indokolás helyességének revíziójára is.

[11] Ennek során az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértve folytatta le a bizonyítási eljárást, nem vétett sem abszolút, sem pedig olyan relatív hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna, ilyenre a fellebbezések nem is hivatkoztak.

[12] A Debreceni Törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének bár maradéktalanul eleget tett és döntően megalapozott tényállást állapított meg, azonban az kisebb részben hiányos és részben ügyiratellenes megállapítást tartalmazott [Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontok]. E részbeni megalapozatlanság azonban igen szűk körű volt, azt az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján küszöbölte ki és a tényállást a következőképpen egészítette ki, illetve helyesbítette:

[13] - Az ítélet [27] bekezdés első mondatát azzal egészíti ki, hogy tanú³ azért nem tartózkodott a teraszon a család többi tagjával, mert a „*felesége kérésére az udvarban parkoló gépkocsijához ment*”. E mondatból ugyanis - nyilvánvalóan leírási hibából fakadóan - az állítmány hiányzott, ezért volt szükséges annak kiegészítése.

[14] - A [30] bekezdésének második mondatát a következőképpen helyesbíti: *Ezt követően a vádlott szorításából sikerült kiszabadulni a sértettnek, majd felálltak és együtt indultak el a családi ház teraszának irányába, ahol a vádlott a sértett fejének jobb oldalát nagy erővel megütötte, minek következtében a sértett ismételten a földre került.* A tényállás e része ugyanis az alább kifejtettek okán ügyiratellenesen tartalmazta, hogy amikor a vádlott szorításából sikerült kiszabadulnia a sértettnek, akkor felállva futva menekült el a vádlott elől.

[15] A vádbeli események, nevezetesen a vádlott és a sértett között lezajlott cselekménysor két részre oszthatók. Első alkalommal a vádlott valóban késsel kergette meg sértett¹ sértettet és amikor első alkalommal sor került közöttük a dulakodásra, a késhasználatra, ezt követően a vádlott és a sértett együtt indultak vissza a családi ház teraszának irányába. Így nyilatkozott a vádlott (elsőfokú ítélet [38] bekezdés), de ekként vallott sértett sértett is (elsőfokú ítélet [46] bekezdése), aki arról számolt be, hogy amikor felkelt a földről, akkor már ott volt tanú³ is „és ahogy sétáltak a ház irányába”, került sor a második támadásra, illetve a balta kézbevétele. tanú² tanú e jelenetnek szemtanúja nem volt, ugyanakkor tanú³ tanú, aki közvetlenül látta az eseményeket, is akként nyilatkozott a nyomozás során, hogy mikor a vádlott és a sértett „felkeltek és jöttek visszafelé, elől terhelt¹, ekkor a kezében már nem volt semmi, mögötte lemaradva két-három méterrel sértett¹, majd ahogy sétáltak vissza...” (elsőfokú ítélet [54] bekezdés). tanú⁴ tanú is akként nyilatkozott, hogy a vádlott és a sértett egymás mellett egy vonalban jöttek vissza a házhoz (elsőfokú ítélet [57] bekezdés). tanú¹⁵ vallomása szerint látta „sértett¹ot és terhelt¹et felfelé jönni egymás mellett (elsőfokú ítélet [58] bekezdés). Ilyen körülmények között tehát ügyiratellenes azon ténymegállapítás, mely szerint, amikor a sértettnek sikerült kiszabadulnia a vádlott szorításából, felállt és futva menekült előle, így azt helyesbíteni volt szükséges.

[16] - Pontosításra szorult az ítélet [32] bekezdése is, mely helyesen a következő: *Ezt követően a családi ház teraszához érkeztek, majd a vádlottat kiküldték az udvarról, aki a rendőri intézkedésig a családi ház előtt várakozott, azonban ezen időszak alatt is a sértettel egymás irányába kölcsönösen szidalmazó kijelentéseket tettek.* A kölcsönös szidalmazás tényét sértett¹ sértett tanúvallomása támasztotta alá, ahogyan azt az ítélet [49] bekezdése is helyesen tartalmazza.

[17] A fenti kiegészítéssel és helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált, a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében az a másodfokú eljárásban az ítéletábra számára is irányadó volt.

[18] Az elsőfokú bíróság az ügy elbírálása szempontjából szükséges bizonyítást felvette, a vádlottat és a tanúkat előírás szerűen kihallgatta, szakértői bizonyítást folytatott és az egyéb okirati bizonyítékokat is megvizsgálta. Indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, érthető és meggyőző módon számot adott arról, hogy mely bizonyítékot milyen okból fogadott el a tényállás megállapításánál. Kellő részletességgel foglalkozott Terhelt1 vádlott védekezésével és az ölési szándék hányára vonatkozó védekezését a cselekmény jogi minősítése körében meggyőző érvek mentén cáfolta. E ponton szükséges azonban kiemelni azt, hogy Terhelt1 vádlott a tények tekintetében valójában beismerő vallomást tett.

[19] Az indokolás [78] bekezdésének utolsó mondata annyiban szorult – vélhetőleg elírás folytán – helyesbítésre, miszerint (a szakértő) cáfolta, hogy ezen sérülése *a sértetnek* védekező jellegű lett volna. Ezen túlmenően szintén a szakértő által megállapítottakhoz kapcsolódó indokolás javítása vált szükségessé – vélhetőleg szintén elírási hiba következtében – a [80] bekezdésben írt mondat első részét illetően, miszerint „Fenti szakértői vélemény és annak kiegészítése is kétséget kizáróan abba az irányba hatott, hogy a *sértett* felkar sérülését egy általa félig oldalra fordult helyzetben *szenvedte el*, a teste mellett lévő felkart találta el a vádlott, ...”

[20] Büntethetőségi akadály hiányában a törvényszék törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban cselekményének minősítése kapcsán az elsődlegesen életveszélyt okozó testi sértés büntett kísérletének, másodlagosan az erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének kísérlete megállapítása végett emelt védelmi fellebbezés nem alapos. Ezzel együtt azonban helyesbítésre szorul a Debreceni Törvényszék által megállapított, előre kitervelten elkövetett emberölés büntettének kísérlete minősítés is, mivel a vádlott cselekménye a később kifejtettek szerint csupán az emberölés alapesete megállapítására alkalmas.

[21] A Debreceni Törvényszék a cselekmény minősítésének indokolásánál kimerítő részletességgel foglalkozott az emberölés büntettének kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés büntettének elhatárolási kérdéseivel. Helyesen hivatkozott a Kúria 3/2013. számú, az élet és a testi épség védelméről szóló Büntető jogegységi határozat iránymutatásaival. Az ott kifejtettek részletes ismertetése nélkül rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság által hivatkozott érvekkel az ítéltábla maradéktalanul egyetértett. Az emberölés nyitott törvényi tényállás, annak megállapításához az alanyi oldal hiánytalan megvalósulása, az elkövetői magatartás és az eredmény közötti okozati összefüggés fennállása szükséges. A cselekmény a sértett halálának bekövetkezésével befejezett, ugyanakkor kísérlet valósul meg, ha az elkövető a szándékos ölési magatartást megkezdte, de azt nem fejezte be, illetve, ha a sértett halála egyéb okból elmaradt. Az emberölés kísérletének fogalmi elemei tehát a következők: az elkövetési magatartás szándékos volta, a véghezvitel megkezdése és az eredmény bekövetkezésének hiánya. Az emberölés kísérletének megvalósulása szempontjából az ölési szándék egyenes, vagy eshetőleges jellege közömbös. A szándékos elkövetés mindkét formájánál ugyanis a tudati elem – a magatartás következményeinek előre látása – azonos, amely megjelenhet akár a következmény beállása elkerülhetetlenségének vagy akár

valószínűségének, illetve a lehetőségének felismerésében is. Amennyiben az ölésre irányuló szándék fennáll, a kísérlet megállapításának objektív kritériumok alapján meg kell történnie. Ha ugyanis az ölési szándék véghez vitt magatartás az emberi életet oly módon veszélyezteti, amelynek eredményeként a halálos eredmény reálisan bekövetkezhet, az emberölés büntette kísérletének megállapításának van helye (Kúria Bfv.II.446/2022/8. szám).

[22] E részben – egyetértve a fellebbviteli főügyészség észrevételével - az elsőfokú indoklás [88] bekezdésének utolsó része – vélhetőleg elírás folytán – javításra szorult, az helyesen: „vagy pedig kívánatos.”

[23] Az elkövető aktuális tudattartalmára az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló fentebb már hivatkozott 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatban írt iránymutatás szerint az ügyben feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni és ezt a következtetést az elsőfokú bíróság jelen ügyben hiánytalanul levonta.

[24] Az ítélet [110]-[111] bekezdéseiben írt helyes indokok miatt nem merülhetett fel az erős felindulás, mint privilegizált eset megállapítása sem. Ennek megállapításához ugyanis az szükséges, hogy az elkövető az ölést méltányolható okból származó erős felindulásban fejtse ki, az erős felindulás pedig az elmeműködés ép lélektani talaján keletkező tudatszűkölést, tudatzavart jelentő érzelmi állapot. Az elkövető ilyenkor olyan feldúlt állapotban valószínűsíti meg a cselekményét, amelyben tudata elhomályosodik, belső egyensúlya megbomlik, azonban ez jelen ügyben nem volt megállapítható. Kétségtelen, hogy a vádlott magatartása egy indulat vezérelt magatartás volt, azonban az indulat önmagában nem elég, annak el kell érnie a tudatszűkület szintjét (BH2002.214.). Másfelől a vádlott és a sértett közötti korábbi üzenetváltások ténye és tartalma egyértelműen kizárta annak megállapítását, hogy és az ölési cselekmény ennek az indulatnak a hatása alatt, rögtönös cselekményként ment végbe.

[25] A minősítés kapcsán az ítéltábla nem értett egyet a minősített eset, az előre kitervelten történő elkövetés megállapításával. A törvényszék az ítéletének [106]-[109] bekezdéseiben foglalkozott e kérdéssel. Arra ugyan helyesen utalt, hogy a 3/2013. jogegységi határozat milyen szempontoknak tulajdonít jelentőséget e minősítő körülmény vizsgálatakor, azonban Terheltl vádlott magatartásának vizsgálatakor e körülmények minden kétséget kizáróan nem állapíthatók meg.

[26] Helyes az az első bírói hivatkozás, mely szerint az emberölés előre kitervelten történő elkövetése feltételezi, hogy az elkövető az ölési cselekmény véghezvitelének helyét, idejét és módját átgondolja, a végrehajtást akadályozó vagy segítő tényezőket felmérje és a lényeges előkészületi és az elkövetés utáni mozzanatok figyelembe vegye. Az előre kiterveltséget a tervszerű és céltudatos magatartás jellemzi, ez az ölési cselekmény részleteinek átgondolását, viszonylag hosszabb időn át történő fontolgatását, a cselekmény elkövetési szakaszainak megfelelő mozzanatok mérlegelését jelenti. Kétségtelen, hogy nem

feltétel az említett tényezők együttes fennállása. Ez előre kiterveltségének nélkülözhetetlen feltétele a cselekmény elkövetésére indító és az ez ellen szóló motívumoknak az elkövető tudatában lejátszódó küzdelme, a céltudatos és tervszerű mérlegelése, megfontolása. Igaz az is, hogy a véghezvitel módjából és/vagy az elkövetést követően tanúsított magatartásból visszamenőleg is következtetés vonható le az előre kiterveltségre.

[27] Előre kiterveltség esetén az ölési szándék megvan, az ölési tudat adott, és az lesz céltudatos, ami a véghezvitelig tartó eltökélt magatartásba torkollik; ehhez képest már nincs vívódás, latolgatás; az ölési tudat már nem csupán indító, hanem célképzet (ami azonban lehet spekulatív) is; a kezdő és végpont között - az ölési alapszándék kialakulásától a véghezvitelig terjedő időszakban - a terhelti magatartás célt követő; és a köztes idő legalább annyi, hogy nem lehet rögtönösnek tekinteni a végrehajtást. Előre kiterveltség esetén megvan az ölési alapszándék, ami eltökéltséggé válik, s ezzel összefüggésben a véghezvitel biztonsága, eredményessége is jelentőséget kap. Az emberölést elkövető nem akar hibázni; az előre kitervelten elkövető ezért tesz is. A fentieket összegezve: az előre kiterveltség nem az ölési szándék átgondolását, hanem annál többet: a véghezvitel előregondolását jelenti, miáltal viszont az ölési szándék eltökéltté válik, és éppen ebben van a veszélyessége (Kúria Bhar.1530/2019/23., Kúria Bfv.I.737/2015/6., EBH 2013. B.7.). EBH 2013.B.7.).

[28] A fenti szempontok alapján vizsgálva Terhelt1 vádlott tényállásban rögzített magatartását a következők állapíthatók meg. Az emberölés büntette e minősített esetének megállapíthatósága mellett szóló – a fenyegető üzenetek mellett – legjelentősebb érv az a tény, hogy Terhelt1 vádlott a vádbeli napon város1ből úgy utazott az elkövetés helyszínére, város2ra, hogy magával vitt egy 20,5 cm penge hosszúságú fekete műanyag nyelű konyhakést, melyet a hátizsákjába rejtett. Ugyanakkor a megalapozott tényállás szerint az elsőfokú bíróság által is megállapítottan ezt azért vitte magával, hogy a sértettre hatást gyakoroljon (elsőfokú ítélet [19] bekezdés).

[29] A vádlott nyilatkozata szerint a kés magához vételét nem a sértett megölésének szándéka, hanem a sértettre történő nyomásgyakorlás szándéka vezette, melyet a bűncselekmény helyszínén tanúsított elkövetői magatartás is igazolt. A vádlott, a sértett, a volt felesége és a helyszínen tartózkodó további családtagok által is igazoltan azért jelent meg a helyszínen, hogy a felesége, illetve annak jelenlegi élettársa, a sértett között kialakult helyzetet tisztázzák, illetve sérelmezte a gyermekével való kapcsolat hiányát. Az, hogy a látogatásának ez volt a célja – nem pedig a sértett megölése – megállapítható az elsőfokú ítéleti tényállás [19] bekezdésén kívül a [18], illetve a [23] bekezdésében írtakból is, nevezetesen Terhelt1 vádlott azért utazott város2ra, hogy személyesen találkozhasson kislányával, illetve sérelmezte azt, hogy miért nem vásároltak a kislányának egy SIM kártyát, amivel tudná vele a kapcsolatot tartani.

[30] Ilyen körülmények között a látogatás célja minden kétséget kizáróan tisztázást nyert.

[31] Az előre kitervelten elkövetett emberölés megállapíthatósága ellen hatott a bűncselekményi elkövetésének idején és helyszínén kifejtett terhelti magatartás is. A már fentebb hivatkozottak szerint az előre kitervelten történő elkövetés feltételezi, hogy az elkövető az ölési cselekmény véghezvitelének helyét, idejét és módját átgondolja. Ehhez képest Terhelt1 vádlott mikor megérkezett város2ra, valójában nem készült fel arra, hogy hol fog a sértettel találkozni, útközben felesége lakóhelye felé, mintegy véletlenül találkozott vele, és annak élettársával sértett1 sértettel. Közös mentek el a sértett házához, ahol valójában azt sem tudhatta, hogy ott hányan és kik tartózkodnak. Ez távol áll az ölési cselekmény véghezvitelének helyének, illetve idejének precíz átgondolásától. A vádlott a házba történő megérkezésétől, a hatóság megérkezéséig több mint egy órát töltött ott, de a bűncselekmény megvalósulásáig is több mint fél óra eltelt. A sértettel és a volt feleségével történő beszélgetés, a közös kávé fogyasztás ugyancsak nem az a tervszerű és céltudatos magatartás, amely a minősítő körülmény megállapításának elengedhetetlen feltétele. Az ölési cselekmény indulatvezérelt voltát jellemzi inkább az, hogy a kés elővételére a kislányával történő búcsúzkodás után, míg a balta felvételére a sértett telefonjában lévő, a vádlott feleségét és a sértettet ábrázoló képernyőfotó megtekintése után került sor. Két eszköz használata között azonban a vádlott megnyugodott, a sértettel együtt indult vissza a ház teraszához, mely körülmény ugyancsak a minősített eset megállapítása ellen hatott. Megjegyzendő, hogy a balta felvétele után tanú3 tanú amikor odalépett a vádlotthoz és elvette tőle a baltát, ez ellen a vádlott sem tiltakozott, azt átadta a tanú részére (elsőfokú ítélet [31] bekezdés). Mindezek alapján a vádlott magatartása valójában egy indulatvezérelt cselekmény volt, azonban a már fentebb hivatkozottak szerint az erős felindulásban történő elkövetés megállapításának nem volt helye.

[32] A kiszabott büntetés súlyosításra irányuló fellebbezés nem, míg annak enyhítését célzó védelmi fellebbezés alapos.

[33] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket hiánytalanul feltárta és értékelte azokat, azonban az élet elleni cselekmény enyhébb minősítése mellett a kiszabott büntetés eltúlzottan súlyosnak mutatkozott. A vádhatóság a büntetés súlyosításra irányuló fellebbezésében azzal érvelt, hogy az előre kitervelten elkövetett emberölés büntetettének kísérletét elkövető vádlottal szemben a büntetési tétel középértéke 15 év szabadságvesztés és a törvényszék jóval ez alatt állapította meg büntetés mértékét. A cselekmény enyhébb minősítése miatt a fenti érv már nem foghat helyt. Az emberölés büntetettének alapesete 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ennek a törvényi középértéke 10 év szabadságvesztés. Az enyhítő körülmények jelentős száma és súlya miatt az ítéltábla büntetés tartamának 8 évben történő meghatározását ezért találta eltúlzottnak.

[34] A mindenkor büntetés meghatározásakor a bíróságnak figyelemmel kell lenni a büntetés Btk. 79. §-ában meghatározott céljára, a Btk. 80. §-ában meghatározott bünteteskiszabási elvekre, illetve a Kúria a büntetés kiszabása során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményében foglaltakra. A büntetés célja mindenkor a társadalom védelme, illetve annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. Ebben mind a generál, mind pedig a speciál prevenció elve megfogalmazást nyer. A büntetést mindig a törvényben meghatározott keretek között a fenti cél figyelembevételével úgy kell

kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A jelen ügyben elbírált bűncselekmény általános tárgyi súlya adott, az az érte kiszabható büntetési tételkeretben is testet ölt. Ugyanakkor a vádlott által megvalósított cselekmény tényleges tárgyi súlyánál nyomatékkal kellett figyelembe venni azt, hogy cselekménye kísérleti szakban maradt, illetve a sértett további bántalmazásával Terhelt1 felhagyott. A vádlott társadalomra veszélyességét hűen tükrözi az a tény, hogy büntetlen előéletű, összeütközésbe ez idáig a törvénnyel nem került. A ténybeli beismerő vallomás, az időmúlás, a kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodás, a büntetés enyhítésének irányába hatott, de az enyhítő körülmények köréből súlyát tekintve messze kiemelkedett a sértetti megbocsátás. A fenti enyhítő körülmények, és nem utolsó sorban a bűncselekmény enyhébb minősítésére tekintettel az ítéltábla a vádlott fő- és mellékbüntetését a rendelkező részben írt 6 évre enyhítette.

[35] Az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdések felülbírálata során megállapítható, hogy azok a lefoglalás megszüntetéséhez kapcsolódó rendelkezés kivételével a törvénynek megfeleltek.

[36] A büntetőeljárásról szóló törvény 2024. március 1-jétől hatályos módosítása szerint a Be. 321. § (5a) bekezdése alapján, ha a bíróság a lefoglalást megszünteti és a dolgot kiadni rendeli, de a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetésétől és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, vagy a jogerős határozat közlésétől számított 3 hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül és erről a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatban kell rendelkezni. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ezt elmulasztotta, ezért azt az ítéltábla a rendelkező részben írtak szerint pótolta.

[37] Kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a fentiek szerinti részben a Be. 606. § (1) bekezdés b) pontja és 606. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta, míg a törvényes rendelkezéseit a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja és a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[38] Az ítéltábla a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján a szabadságvesztésbe beszámította.

[39] A másodfokú határozat elleni fellebbezést a Be. 615. § (5) bekezdése kizárja.

Debrecen, 2025. november 26.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.
a tanács elnöke

Dr. Toma Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Sörös László s.k.
bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 25.B.89/2024/46. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen határozatában írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. november 26.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.
a tanács elnöke